

EL RIC TAMBÉ MORÍ EL VAN SEPULTAR

HANS URS VON BALTHASAR

De nou la primera lectura d'Amós és important per comprendre l'evangeli. No solament es rebat contra les possessions i les riqueses, sinó contra el que aquestes produeixen en l'home molt sovint: sibaritisme, ganduleria, embriaguesa de benestar sense tenir en compte per a res la situació del país —Israel estava llavors seriosament amenaçat—, però «no els fa cap pena el desastre de les tribus de Josep». Aquesta *despreocupació* egoista i aquesta falsa *autoseguretat* són condemnades pel profeta: «s'acabarà l'orgia dels vividors», «seran els primers en les files dels deportats».

L'evangeli subratlla, abans que tot, la gran fossa que s'obre entre l'opulència de la vida del ric i la misèria del pobre, que està «ajagut vora el seu portal», i així veu què passa a dins de la casa del ric epuló, sense que ningú no es preocupi de les seves llagues, excepte els gossos que s'acostaven per a llepar-les-hi. Jesús mostra només això, i per això no hem de tractar de matisar teològicament la paràbola en cap sentit —per exemple, en els detalls de la concepció del més enllà—. Externament, aquesta imatge no sembla anar més enllà de la dels profetes; però Jesús, que va definir molt més concretament el manament de l'amor al proïsme, porta l'abast de l'escandalós contrast entre pobre i ric molt més lluny que l'Antiga Aliança: en el més enllà, aquesta fossa es converteix en un *abisme definitiu* —en un «abisme immens que ningú no pot traspassar»— entre el consol en el si d'Abraham i els turments provocats per les flames de l'infern. Aquest abisme és també infranquejable per a Abraham, i la petició que li fa l'epuló perquè enviï el pobre Llätzer a casa del seu pare per advertir els seus cinc germans, no té cap sentit perquè, si no escolten Moisès i els profetes, com faran cas d'un pobre home! Aquesta senzilla paràbola no és més que una concreció d'unes paraules de Jesús que potser ens resulten difícils d'entendre: «Feliços els pobres. ¡Ai de vosaltres, els rics!».

La segona lectura eixampla de nou la perspectiva. Hi ha dues actituds radicalment oposades; ara es tracta d'adoptar l'única correcta, la que salva. Timoteu, el deixeble de Pau, ha pres ja la seva decisió, i això públicament, «davant de molts testimonis», exactament el mateix que va fer Jesús quan va prendre la seva decisió i en va donar testimoni davant de Pilat i de tot el poble. El que cal d'ara endavant és perseverar en l'elecció que s'ha fet i «conquerir la vida eterna» per anticipat, tot i que aquesta perseverança exigeix un combat permanent, «el bon combat de la fe», que s'ha de portar a terme «guardant-lo irreprovable» com a «manament rebut» de Crist i de l'Església. Però «guanyar la vida eterna» no vol dir mirar d'agafar Déu; la conclusió doxològica és aquí important: Déu, «que habita en una llum inaccessible, que cap home no l'ha vist mai, ni és capaç de veure'l», només pot ser adorat, mai agafat o conquerit per l'home. Decidir-se per Ell, donar testimoni davant d'Ell, significa, contràriament, que hem estat agafats per ell i que complim el seu manament.